

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

PAÇACI vd. - TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no:3064/07)

KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

8 Kasım 2011

İşbu karar AIHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (3064/07) no'lu davanın nedeni, Çorum'da ikamet eden ve isimleri ekte belirtilen sekiz T.C. vatandaşının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 5 Ocak 2007 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurdur.

Başvuranlar, AİHM önünde Çorum Barosu avukatlarından Ö. ve A. Akpınar tarafından temsil edilmektedirler.

Başvuranlar, AİHS'nin 2, 3, 6 ve 13. maddelerinin ihlalinin şikayetçi olmaktadır.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

1980 yılının Mayıs ve Temmuz ayları arasında, Çorum'da, milliyetçi hareket yandaşları ("partisans des mouvements nationalistes") ve aşırı sol hareketlerin üyeleri ("membres de mouvements d'extrême gauche") arasında Sünni ve Alevi¹ ayrımı temelinde çatışmalar yaşanmıştır. Söz konusu çatışmalar boyunca, onlarca kişi ölmüş ve yüzlerce kişi yaralanmıştır. Taraflardan alınan bilgilere göre, Çorum'un merkezinde bulunan bir caminin, aşırı sol ve alevi hareketlerinin üyeleri tarafından bombalandığına dair 4 Temmuz 1980 tarihinde özellikle bir söylenti yayılmıştır.

Başvuranlara göre, 4 Temmuz 1980 tarihinde, Ali Paçacı ("Ali") ve Veysel Paçacı ("Veysel"), polis memuru Hamdullah Uyar ile babası, eşi ve çocukları, Veli, Nazlı, Gülay, Tülay ve Serpil ile birlikte bir traktörle köylerine dönmüşlerdir. Yirmi kişilik bir grup aracın yolunu kesmiş ve polis memuru ile ailesini araçtan indirmiş, polis memurunun silahını almışlardır. Aynı kişiler, Ali ve Veysel'i bir alana götürmüş ve traktörü ateşe verdikten sonra Ali ile Veysel'i bu alanda öldürüp yakmışlardır.

A. Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi'nde açılan ceza davası

27 Aralık 1983 tarihinde, askeri savcı, Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi önünde, başvuranların yakınlarının öldürülmesinde şüpheli olan yirmi bir kişi hakkında ceza davası açmıştır. Söz konusu yirmi bir kişi, Duran Güven, Kadir Ziyen, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Ömer Akbaş, Hüseyin Rahmi Buğdaylı, Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Mehmet Çakıcı, Halil Cilaz, Dursun Çiftçi, Ömer Kaya, Gazi Kurtoğlu, Bekir Kurtoğlu, Sabri Kurtoğlu, Cemal Erdem, Hüseyin Karabıyık, Rumi Şeker, Memduh Şeker, Yılmaz Poyraz ve Şevket Erdem'di.

2 Şubat 1984 tarihli bir kararla, Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi, Duran Güven, Kadir Ziyen, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Ömer Akbaş, Hüseyin Rahmi Buğdaylı, Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Mehmet Çakıcı, Halil Cilaz ve Dursun Çiftçi'yi, Ali ve Veysel'in

¹ Sünni ve Alevilerin tanımı için bakınız *Hasan ve Eylem Zengin-Türkiye*, başvuru no:1448/04 kararı

öldürülmesinden dolayı on üç yıl dört ay ağırlaştırılmış hapis cezasına mahkum etmiştir. Mahkeme, Ömer Kaya, Gazi Kurtoğlu, Bekir Kurtoğlu, Sabri Kurtoğlu, Cemal Erdem, Hüseyin Karabıyık, Rumi Şeker, Memduh Şeker, Yılmaz Poyraz ve Şevket Erdem hakkında delil yoksunluğundan beraat kararı vermiştir. Halil Cilaz, Mustafa Bozkurt ve Arif Ceylan, üç yıl hapis cezası ve başvuranların yakınlarının traktörlerini ateşe vermeleri nedeniyle para cezasına mahkum edilmişlerdir. Mahkeme, askeri savcılıktan, Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mehmet Polat, Ömer Akbaş, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan (soyadı bilinmiyor) olarak adlandırılan bu kişiler hakkında ciddi emareler olduğu gerekçesi ile Ali ve Veysel'in öldürülmesi suçundan ceza davası açılmasını istemiştir.

24 Ekim 1984 tarihinde Erzincan Askeri Cumhuriyet Savcısı yetkili olmadığını kaydederek Çorum Cumhuriyet Savcısından Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mehmet Polat, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan'ın kimliklerinin tespiti ile Ali ve Veysel'in öldürülmesi ile ilgili olarak haklarında açılan ceza davasının takibatının yapılmasını talep etmiştir.

31 Ekim 1984 tarihli bir karar ile Askeri Yargıtay 2 Şubat 1984 tarihli hükmü bozmuştur.

26 Eylül 1985'te Mehmet Polat dinlenmiştir. Adı geçen kendisine yöneltilen suçlamaları reddetmiş ve Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir'in ve İlhan adlı kişinin kendisiyle aynı mahallede oturduklarını öne sürmüştür.

30 Ocak 1986 tarihli bir karar ile Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi, başvuranların «müdahil» olarak katıldıkları davada yirmi kişi, bir sanık ve tanıkları dinlemiş, otopsi ve olay yeri tutanaklarını incelemiş ve Duran Güven, Kadir Ziyen, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Ömer Akbaş, Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Mehmet Çakıcı ve Halil Cilaz'ı Ali ve Veysel'i öldürmekten suçlu bulmuş ve adı geçenleri yirmi beş yıl hapis cezasına çarptırmıştır. Mahkeme olayların meydana geldiği dönemdeki yaşını dikkate alarak Hüseyin Rahmi Buğdaylı'yı Ali ve Veysel'in öldürülmesi suçuna iştirakten on üç yıl dört ay hapis cezasına çarptırmış, delil yetersizliği nedeniyle Ömer Kaya, Gazi Kurtoğlu, Bekir Kurtoğlu, Sabri Kurtoğlu, Cemal Erdem, Hüseyin Karabıyık, Rumi Şeker, Memduh Şeker, Yılmaz Poyraz, Şevket Erdem ve Dursun Çiftçi'nin serbest bırakılmalarına karar vermiştir. Mahkeme Halil Cilaz, Mustafa Bozkurt ve Arif Ceylan'ı üç yıl hapis ve başvuranların yakınlarının traktörünün ateşe verilmesi nedeniyle para cezasına çarptırmıştır. Mahkeme polis memuru Hamdullah Uyar'ın silahının çalınması ile ilgili olarak ciddi emarelerin bulunduğu dikkat çekerek Askeri Savcıdan Duran Güven ve Abdullah Kapıcı hakkında ceza davası açılmasını istemiştir.

Askeri Yargıtay 29 Nisan 1987 tarihli bir karar ile Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi'nin Duran Güven, Kadir Ziyen, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Hüseyin Rahmi Buğdaylı, Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Mehmet Çakıcı, Halil Cilaz ve Ömer Akbaş hakkında verdiği 30 Ocak 1986 tarihli hükmü bozmuş ve diğer kişiler hakkındaki kararını onamıştır.

25 Haziran 1987 tarihinde Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi ilk hükmünü yinelemiştir.

14 Temmuz 1988 tarihinde Askeri Yargıtay Genel Kurulu 25 Haziran 1987 tarihli kararı bozmuştur.

Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi 16 Şubat 1989 tarihli bir karar ile başvuranların «müdahil» olarak katıldıkları davada sanık ve tanıkları dinlemesinin, otopsi, adli tıp raporları ve ayrıca olay yeri tutanaklarını incelemesinin ardından Duran Güven, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar,

Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Halil Cilaz ve Ömer Akbaş'ı Ali ve Veysel'i öldürmek suçundan müebbet hapis cezasına çarptırmıştır. Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi, Ali ve Veysel'in öldürülmesi suçuna iştirak ettikleri gerekçesi ile Kadir Zıyan ve Mehmet Çakıcı'yı on altı yıl ağırlaştırılmış hapis cezasına ve olayların meydana geldiği dönemdeki yaşı nedeniyle, Hüseyin Rahmi Buğdaylı'yı on bir yıl bir ay ağırlaştırılmış hapis cezasına mahkum etmiştir. Mahkeme, askeri savcılıktan, Ali ve Veysel'in öldürülmesinde haklarında güçlü emareler bulunduğu gerekçesi ile Ömer Polat, Osman Celt, Şeref Tekin ve İsmail Selçuk hakkında ceza davası açılmasını istemiştir.

Mahkeme, dosyada bulunan unsurların tamamı ışığında, olayların seyri ve Ali ve Veysel'in ölümünü gerekçe kısmında şu şekilde ortaya koymuştur: bir söylentiye göre, 4 Temmuz 1980 tarihinde sol görüşlü vatandaşlar ve Aleviler, Çorum Merkez Alaattin Camisi'ne bir bomba atmışlardır. Sözkonusu söylenti halkın bir kısmında (sağ görüşlü vatandaşlar ve Sünniler) kızgınlığı neden olmuş ve bir grup, sol görüşlü ve Alevi mezhebi mensubu olduklarını bildikleri vatandaşlardan hesap sormak için toplanmıştır. Bu bağlamda, yirmi-yirmi beş kişilik silahlı bir grubun içerisinde yer alan Mehmet Çakıcı, Duran Güven, Hüseyin Rahmi Buğdaylı ve Halil Cilaz, Eskiekin yolu üzerinde, Veysel'in şoförlüğünü yaptığı ve Ali'nin, polis memuru Hamdullah Uyar'ın, eşinin, babasının ve çocuklarının yer aldığı ve Kazıklıkaya köyü istikametine gitmekte olan römorklu bir traktörün yolunu kesmişlerdir. Sanıklardan biri sözkonusu kişilere "Alevi mi Sünni mi" olduklarını sormuştur. Ali ve Veysel Alevi olduklarını söylemişlerdir. Tüm yolcular araçtan indirilmiştir. Hamdullah Uyar'ın sivil kıyafetli bir polis memuru olduğunun anlaşılmasının ardından, sözkonusu grup, Uyar'ın görev silahını istemiştir. Polis memuru sadece mermileri vermiş ancak polis memurunun eşi, grubun istediğini yapmış ve silahı Duran Güven'e vermiştir. Duran Güven de silahı, Abdullah Kapıcı'ya vermiştir. Bilahare grup, Ali ve Veysel'i traktörle Kapaklı köyüne götürmüşler ve bir tepenin arkasında durmuşlardır. Ali ve Veysel'i traktörden indirmişlerdir. Delici ve kesici aletlerle, sanıklardan bazıları, Ali'ye vurmuş, başına aldığı darbelerin ardından Ali hayatını kaybetmiştir. Veysel ise kaçmaya çalışmış ancak sanıklar ateş ederek Veysel'i kovalamış ve Veysel yere yığılmıştır. Daha sonra, Halil Cilaz, Mustafa Bozkurt ve Arif Ceylan traktörü ve Ali ile Veysel'in cesetlerini yakmışlardır. Yanmış cesetler, 10 Temmuz 1980 tarihinde bulunmuştur.

1 Kasım 1989 tarihli bir kararla, Askeri Yargıtay, Sıkıyönetim Mahkemesi'nin 16 Şubat 1989 tarihli kararını onamıştır.

B. Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davalar

Erzincan Askeri Savcısının talebi üzerine Çorum Cumhuriyet Savcılığı 13 Ocak 1986 tarihli bir iddianame ile Ömer Polat, Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mehmet Polat, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan hakkında Ali ve Veysel'in öldürülmesi ile ilgili olarak ceza davası açmıştır.

8 Nisan 1986 tarihinde Samsun Cumhuriyet Savcısı meslektaşı Çorum Cumhuriyet Savcısı'nın Abdullah Kapıcı'nın istinabe yoluyla dinlenmesi talebi üzerine adı geçeni dinlemiş ve A. Kapıcı kendisi de dahil aralarında Duran Güven, Mehmet Çakıcı, Hüseyin Arar ve Arif Ceylan'ın da aralarında bulunduğu grubun römorklu bir traktörü durdurduklarını ifade etmiştir. Duran Güven sivil polis Hamdullah Uyar'ın silahını ona vermek için almış, onun olmayan silahı daha sonra Bekir Özdemir'e vermiştir.

9 Nisan 1986 tarihinde Çorum Cumhuriyet Savcısı Duran Güven'i dinlemiştir. Duran Güven silahı Hamdullah Uyar'dan aldığını inkâr eden Abdullah Kapıcı'nın ifadesine karşı çıkarak Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Ali ve Veysel'in öldürülmesi ile bağlantılı olarak bu kişinin yargılandığını dile getirmiştir.

17 Nisan 1986 tarihli bir iddianame ile Erzincan Askeri Savcılığı'nın talebi üzerine Çorum Cumhuriyet Savcılığı Duran Güven ve Abdullah Kapıcı hakkında polis memuru Hamdullah Uyar'ın silahını çalmak suçundan ceza davası açmıştır.

28 Nisan 1986 tarihinde Çorum Ağır Ceza Mahkemesi Duran Güven ve Abdullah Kapıcı hakkında açılan ceza davası kapsamında öne sürülen olayların Ömer Polat, Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mehmet Polat, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan ile ilintili olduğunu kaydederek davanın birleştirilmesine karar vermiştir.

20 Mayıs 1986 tarihinde Samsun Ağır Ceza Mahkemesi başkanı, Abdullah Kapıcı'yı dinlemiştir. Bu kişi olay günü aralarında Mehmet Çakıcı ve Hüseyin Arar'ın da yer aldığı otuz kişilik bir grupla birlikte olduğunu ifade etmiştir. Bahse konu silahın Duran Güven'e verildiğini, onun da bu silahı daha sonra Bekir Özdemir'e verdiğini belirtmiştir.

23 Mayıs 1986 tarihinde Hamdullah Uyar istinabe yoluyla Ankara Ağır Ceza Mahkemesi başkanı tarafından dinlenmiştir. Adı geçen, traktör ile köyüne giderken otuz kişilik bir grup tarafından silahının çalındığını, Ali ve Veysel'in de aynı grup tarafından öldürüldüğünü ifade etmiştir.

22 Nisan 1987 tarihli duruşmada Çorum Ağır Ceza Mahkemesi olayların tarihi ve kovuşturma yapılan kişiler göz önünde bulundurulduğunda bu davanın Erzurum Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından görülen ve halen Askeri Yargıtay'da temyiz aşamasında olan dava ile birleştirilmesine karar vermiştir.

1. Duran Güven, Abdullah Kapıcı, Ömer Polat, Nurettin Koçak, Mustafa Cins ve Mehmet Polat hakkında açılan ceza davası

9 Şubat 1990 tarihli duruşmada, Çorum Ağır Ceza Mahkemesi, Askeri Yargıtay'ın, Duran Güven, Abdullah Kapıcı, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Arif Ceylan, Halil Cilaz, Kadir Zıyan, Hüseyin Rahmi Buğdaylı, Ömer Akbaş ve Mehmet Çakıcı'yı mahkum eden kararı onadığı tespitinde bulunmuştur.

8 Mayıs 1990 ve 26 Aralık 1996 tarihleri arasında, Ağır Ceza Mahkemesi'nde duruşmalar gerçekleşmiştir.

26 Nisan 1996 tarihli duruşmada, Ağır Ceza Mahkemesi, Ömer Polat ve Mustafa Çatal hakkında yakalama müzekkeresi çıkarmıştır. Mahkeme, sözkonusu tedbir, 17 Mart 1999 tarihli duruşmaya kadar yenilemiştir.

16 Haziran 1999 tarihli duruşmada, mahkeme, Mustafa Çatal'ın yakalanmasını sağlayacak şekilde kimlik tespitinin yapılamadığını ve 7 Ağustos 1997 tarihinde Bekir Özdemir'in eski Yugoslavya yolu üzerinde geçirdiği bir trafik kazası sonucunda hayatını kaybettiği tespitinde bulunmuştur.

8 Eylül 1999 ve 12 Aralık 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen duruşmalar boyunca Ağır Ceza Mahkemesi, Mustafa Çatal hakkındaki yakalama müzekkeresi ile Bekir Özdemir'in ölümünün teyit edilmesi için nüfus kayıt örneği talebini yenilemiştir.

15 Ocak 2003 ve 30 Kasım 2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen duruşmalar boyunca, Ağır Ceza Mahkemesi, nüfus kayıt örneğine ilişkin önceki taleplerini yinelemiştir.

Hamdullah Uyar'ın davacı olduğu, başvuranların müdahil olmadıkları davada 28 Aralık 2004 tarihli kararla, Çorum Ağır Ceza Mahkemesi, Duran Güven, Abdullah Kapıcı ve Ömer Polat hakkında açılan kamu davalarının, bahse konu olaylar bakımından zamanaşımına uğradığı gerekçesi ile kapandığı tespitinde bulunmuştur. Bilahare, mahkeme, delil yoksunluğundan, Nurettin Koçak, Mustafa Cins ve Mehmet Polat hakkında beraat kararı vermiştir.

Sözkonusu karar, savcının mevcudiyetinde ancak davacı tarafın gaybubetinde açıklanmıştır. Dosya unsurlarına göre, karar hakkında temyiz başvurusu yapılmamış ve karar nihai hale gelmiştir.

2. Ömer Polat, Osman Celt, Şeref Tekin ve İsmail Selçuk hakkında açılan ceza davası

Bu arada, 8 Mart 1989 tarihinde, Erzincan Askeri Savcılığı, Çorum Cumhuriyet Savcılığı'ndan, haklarında ciddi emareler bulunduğu gerekçesi ile Ali ve Veysel'in öldürülmesinden dolayı, Ömer Polat, Osman Celt, Şeref Tekin ve İsmail Selçuk hakkında ceza davası açılmasını talep etmiştir.

Çorum Cumhuriyet Savcılığı 10 Mayıs 1989 tarihli bir iddianame ile bu kişiler hakkında adam öldürmek suçundan ceza davası açmıştır.

Çorum Ağır Ceza Mahkemesi 5 Temmuz 1989 tarihli karar ile Ömer Polat, Osman Celt, Şeref Tekin ve İsmail Selçuk'un delil yetersizliğinden serbest bırakılmalarına karar vermiştir.

Dava dosyasında yer alan unsurlara göre dava Yargıtay'da temyize götürülmemiştir ve kesin hüküm niteliği taşımaktadır.

3. Mustafa Çakal, Bekir Özdemir ve İlhan adlı kişi hakkında açılan ceza davası

Hükümet tarafından verilen ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından da teyit edilen bilgilere göre Bekir Özdemir olarak anılan kişinin 1981 Şubat ayı sonunda askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silah altına alındığı ve İstanbul Eyüp'te bir adreste ikamet ettiği belirtilmiştir.

18 Ocak 1986 tarihli bir iddianame ile Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan adlı kişi hakkında ceza davası açılmıştır.

28 Aralık 2004 tarihli duruşmada, Çorum Ağır Ceza Mahkemesi Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan hakkında açılan davanın ayrılmasına karar vermiştir.

Belirtilmeyen bir tarihte Çorum Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi tarafından edinilen bilgiye göre Bekir Özdemir 27 Kasım 1995 tarihinden bu yana Çorum Karakeçili mahallesinde ikamet etmektedir ve yurt dışına çıkmamıştır. Emniyet Müdürlüğü, arşiv incelemelerinde Bekir Özdemir hakkında yapılan ön soruşturmanın 25 Kasım 1981 tarihinde Çorum Garnizon Komutanlığına gönderildiğini belirtmiştir, yine aynı araştırmalara göre

Mustafa Çatal Çorum Osmaniye’de Cumhuriyet mahallesinde oturmakta ve ne pasaportu vardır ne de yurt dışına çıkmıştır. Son olarak İlhan adlı kişinin tam kimlik ve adres bilgileri tamamlanamamıştır.

30 Mayıs 2000 tarihinde Çorum Emniyet Müdürlüğü, Çorum Ağır Ceza Mahkemesi’ne Mustafa Çatal’ın aranmasına devam edildiği bilgisini vermiştir.

1 Şubat 2005 tarihli duruşmada Çorum Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet Savcısından bu kişilerin kimlik bilgilerinin aydınlatılmasını ve mahkemeye bildirilmesini istemiştir. Dava dosyasında yer alan unsurlara göre sanıkların kimlik bilgileri tamamlanamamıştır ve benzer isimleri taşımaktadırlar. Ağır ceza mahkemesi ayrıca Mustafa Çatal ve Bekir Özdemir hakkında çıkarılan yakalama müzekkeresinin kaldırılmasını talep etmiştir.

17 Mayıs 2005 tarihli bir karar ile Çorum Ağır Ceza Mahkemesi eski Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 253/4 maddesine dayalı olarak davaların halen zamanaşımına uğramamasına ve kimliklerinin tespit edilememesine karşın Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan hakkında açılan ceza davasının sonuçlanmadığını kaydetmiştir. Mahkeme özellikle Bekir Özdemir’in Suudi Arabistan’da göçmen işçi olarak çalıştığının sanıldığını eklemiştir.

17 Ağustos 2005 tarihinde, Çorum Cumhuriyet Savcılığı, zamanaşımına yani 12 Mart 2006 tarihine kadar Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan olarak adlandırılan kişi hakkında daimi yakalama emri çıkarmıştır. Savcılık, bir yandan, Ömer Polat hakkındaki davanın olayların zamanaşımına uğraması nedeniyle kapandığını diğer yandan Nurettin Koçak, Mustafa Cins ve Mehmet Polat’ın 28 Aralık 2004 tarihinde beraat ettiklerini belirtmiştir.

18 Mayıs 2006 tarihinde, savcılık, traktörle köylerine dönerken “Çorum” olayları diye adlandırılan olaylar sırasında kocasının ve oğlunun öldüğünü ifade eden Sündüs Paçacı’yı dinlemiştir.

23 Mayıs 2005 tarihinde, Çorum Cumhuriyet Savcılığı, 17 Mayıs 2005 tarihli karara, Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi önünde itiraz etmiş ve davanın yenilenmesi talebinde bulunmuştur. Başvurusunu desteklemek için, savcılık, 16 Ekim 2001 (E 2001-11854, K2001/12306) tarihli Yargıtay 6. Dairesi’nin içtihadına atıfta bulunmuştur.

13 Temmuz 2005 tarihli bir kararla, Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi itiraz edilen kararı onamıştır.

22 Mayıs 2006 tarihinde, sanıkların kimlik ve adreslerinin saptanamadığı ve zamanaşımının kesilmesine imkan sağlayan hiçbir eylemin gerçekleşmediği tespitinde bulunan Çorum Cumhuriyet Savcılığı, eski Ceza Kanunu’nun 102/1 maddesi uyarınca olayların zamanaşımına uğraması nedeniyle takipsizlik kararı vermiştir.

2 Haziran 2006 tarihinde, başvuran Sündüs Paçacı, sözkonusu kararın yetersiz bir soruşturmanın ardından verildiği gerekçesi ile Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi önünde karara itiraz etmiştir. Sündüs Paçacı, uygulanan zamanaşımı kuralının yöntemine itiraz etmiştir.

25 Eylül 2006 tarihinde, Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi, 22 Mayıs 2006 tarihli kararın, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu’na ve yasaya uygun karar verildiği tespitinde bulunarak itiraz edilen kararı onamıştır.

HUKUK

I. AİHS'NİN 2, 3, 6 VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar, Çorum'da geniş çaplı olarak meydana gelen şiddet olayları sırasında yakınlarının hayatını kaybettiğinden ve Devlet'in AİHS'nin 2. maddesi ile öngörülen vatandaşlarının yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü ihlal ettiğinden şikayetçi olmaktadır.

AİHS'nin 3. maddesine atıfta bulunan başvuranlar, yakınlarının hayatını kaybetmesine yol açan olaylar nedeniyle çekmiş oldukları sıkıntıları dile getirmektedir.

Başvuranlar ayrıca AİHS'nin 2. maddesi çerçevesinde şikayetlerini iç hukukta dile getirebilecekleri etkili bir başvuru yolu bulamadıklarından yakınmakta, olayların zamanaşımına uğraması nedeniyle maddi ve manevi tazminat davası açmalarının imkânsız hale geldiğini ileri sürmektedir.

Başvuranlar son olarak AİHS'nin 6. maddesine dayalı olarak, iç hukuktaki mahkemeler önünde görülen davaların uzunluğundan ve Çorum Ağır Ceza Mahkemesindeki yargı süreci hakkında tam olarak bilgilendirilmediklerinden şikayet etmektedir.

AİHM, başvuranların dile getirdikleri şikayetler ışığında bunların yalnızca AİHS'nin 2. maddesi çerçevesinde ele alınacağını kaydetmektedir (bkz. *Teren Aksakal-Türkiye*, no: 51967/99, *Balcı-Türkiye* no: 31079/02, 17 Şubat 2009 ve *Seyfettin Acar vd.-Türkiye* no: 30742/03, 6 Ekim 2009).

Hükümet başvuranların iddialarına karşı çıkmaktadır.

A. Kabuledilebilirlik hakkında

1. Hükümetin *ratione temporis* yetkisine ilişkin itirazı

Hükümet, *ratione temporis* ilkesi ile bağdaşmadığından AİHM'nin 28 Ocak 1987 tarihinden önceki olayları inceleme yetkisinin bulunmadığını savunmaktadır.

Başvuranlar görüş bildirmemiştir.

AİHM, Türkiye'nin AİHM'ye bireysel başvuru hakkını 28 Ocak 1987 tarihinden itibaren tanıdığını hatırlatmaktadır. Dolayısıyla *ratione temporis* yetkisi Türkiye için bu tarihte başlamaktadır (bkz. *Cankoçak-Türkiye*, no: 25182/94 ve 26956/95, 20 Şubat 2001, *Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi Vakfı-Türkiye* kararı no: 50147/99 ve 51207/99, 14 Haziran 2005 ve *Tuna-Türkiye* no: 22339/03, 19 Ocak 2010).

AİHM sonuç itibarıyla 28 Ocak 1987 tarihinden evvel meydana gelen olaylara ilişkin yapılan ihlal iddialarını incelemeye yetkisinin bulunmadığını ifade etmektedir (*sözü edilen Teren Aksakal*).

Yukarıda yapılan saptamalar ışığında AİHM, başvuranların yakınlarının 4 Temmuz 1980 tarihinde öldürülmesi doğrultusunda, *ratione temporis* ilkesi ile bağdaşmadığından başvuranların AİHS'nin 2. maddesi çerçevesinde yapmış oldukları şikayeti esas bakımından

incelemeye yetkisinin bulunmadığını dile getirmektedir. AİHM'nin benzer şekilde, 28 Ocak 1987 tarihinden sonraki ceza davalarının askeri veya sivil mahkemeler tarafından görülmesi haricinde, başvuranların AİHS'nin 2. maddesi hakkında yapmış oldukları şikayeti usul bakımından inceleme yetkisi bulunmamaktadır.

Buna karşın, AİHS'nin 2. maddesinin usul kısmı ile ilgili olarak, AİHM, AİHS'nin 2. maddesi kapsamındaki usul yükümlülüklerinin "ayrılabilirliğine" ilişkin içtihadından doğan ilkeleri yinelemiştir (*Silih-Slovenya*, başvuru no: 71463/01, 9 Nisan 2009). AİHM, sözkonusu içtihattan, bireysel başvuru hakkının Türkiye tarafından tanındığının ilan edildiği tarihten sonra yürütülen ve başvuranların yakınlarının ölüm koşulları ile failleri oldukları varsayılan kişilerin olası tüm sorumluluklarının açıkça ortaya konması amacı taşıyan hukuk davalarının yetkileri altında olduğu sonucuna ulaşmaktadır.

Bu nedenle, AİHM, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan olarak adlandırılan kişi hakkında açılan ceza davasında, *ratione temporis* bakımından yetkisi olduğuna karar vermiştir. Zira AİHM, 17 Mayıs 2005 tarihli bir karar ile Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin ceza davasına ilişkin kararını açıkladığını tespit etmekte ve bilahare Çorum Cumhuriyet Savcılığı'nın zamanaşımı nedeniyle takipsizlik kararı verdiğini ve Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 25 Eylül 2006 tarihinde kararın onandığını kaydetmektedir.

Sözkonusu değerlendirmeler ışığında AİHM, Türkiye'nin bireysel başvuru hakkını tanıdığı tarih olan 28 Ocak 1987 tarihinden sonraki olayları kapsadıklarından dolayı usul bakımından AİHS'nin 2. maddesi kapsamında yapılan başvuranların iddialarını değerlendirmek için *ratione temporis* bakımından yetkisi olduğunu ilan etmektedir (sözü edilen *Silih*).

2. Hükümet'in iç hukuk yollarının tüketilmediği kapsamında yapmış olduğu itirazı

Anayasa'nın 125. maddesine atıfta bulunan Hükümet, başvuranların tazminat davası açma imkanlarını kullanmadıkları gerekçesi ile iç hukuk yollarının tüketilmemesinden dolayı kabuledilemezliğe ilişkin itirazını sunmaktadır. Bu bağlamda Hükümet, zarar ile eylem veya kararlar arasında bir illiyet bağı bulunduğunda idarenin zararın tamamını tazmin etmekle yükümlü olduğunu ancak sözkonusu düzenlemede bir istisna bulunduğunu bunun da sosyal risk ilkesi olduğunu belirtmektedir. Sosyal risk ilkesi uyarınca, terör eylemlerinin veya büyük çaplı sosyal olayların yol açtığı zararlar örneği gibi, zarar ile eylem ve kararları arasında bir illiyet bağı olmasa da idare vatandaşların zararın tazmin etmekle yükümlüdür.

Başvuranlar, bu hakkında görüş bildirmemişlerdir.

AİHM, daha önce, idarenin objektif yükümlülüğü hakkındaki idari davaya ilişkin olarak, AİHS'nin 2. ve 13. maddelerinin Sözleşmeciler Devletlere getirdiği ölümcül güç kullanımında sorumlu kimselerin kimliğinin belirlenmesini ve cezalandırılmasını sağlayacak soruşturma yükümlülüğünün, şayet, sözkonusu maddeler kapsamında düzenlenen şikayetler için, başvuranın tazminat hükmünden başka bir sonuç vermeyecek idari yargı süreci başlatmasını gerektirdiği takdirde, hayali bir yükümlülük olabileceğine hükmettiğini hatırlatmaktadır (bkz, diğerleri arasından, sözü edilen *İlhan-Türkiye*). Sonuç olarak AİHM bu başvuruda başvuranların idari mahkemeler nezdinde dava açma yükümlülüklerinin bulunmadığına ve Hükümetin ön itirazının dayanaktan yoksun olduğuna itibar etmektedir (bkz. *Suat Ünlü-Türkiye* no: 12458/03, 15 Ocak 2008). Yapılan itiraz reddedilmektedir.

3. Diğer kabuledilemezlik gerekçesi

AIHM öncelikle, Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi'nde açılan ceza davasının Çorum Ağır Ceza Mahkemesinde Ali ve Veysel'in öldürülmesi suçu ile Ömer Polat, Nurettin Koçak, Mustafa Cins, Mehmet Polat, Mustafa Çatak, Bekir Özdemir ve İlhan hakkında açılan davaya birleştirildiğini ve davanın Askeri Yargıtay'ın 1 Kasım 1989 tarihli nihai kararı ile tamamlandığını hatırlatır. AIHM, Duran Güven, Mustafa Bozkurt, Hüseyin Arar, Ömer Akbaş, Arif Ceylan, Abdullah Kapıcı, Halil Cilaz, Kadir Zıyan, Hüseyin Rahmi Buğdaylı ve Mehmet Çakıcı hakkında açılan ceza davasının Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin 28 Aralık 2004 tarihli kararı ile sona erdiği tespitini yapmaktadır.

Hükümet yazılı görüşlerinde başvurunun altı ay kuralına riayet etmediği yönünde herhangi bir kabuledilemezlik itirazı öne sürmemiştir. AIHM bununla birlikte, kamu düzeni ilkesi gereğince başvuruyu resen incelemekle yükümlü olduğunu hatırlatır (bkz. *Soto Sanchez-İspanya no: 66990/01, 25 Kasım 2003*).

Mevcut başvuruda AIHM, 1 Kasım 1989 tarihli Askeri Yargıtay'ın kararını ve 28 Aralık 2004 tarihli Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını ayıran 5 Ocak 2007 tarihli başvurunun altı aydan fazla bir süre zarfında yapıldığını not etmektedir. Altı ay kuralına riayet edilmemesi nedeniyle AIHS'nin 35/1 ve 4 maddelerine uygun olarak başvurunun bu bölümü reddedilmektedir.

B. Esasa dair

Hükümet başvuru konusu olayın 4 Temmuz 1980 tarihinde Çorum'daki bir camiye yönelik yapılan bombalı saldırı ile başlayıp, olay yerinde toplanan karşıt görüşlü gruplar arasında patlak veren çatışmayla sürdüğü açıklamasında bulunmaktadır. Hükümete göre valilik ivedilikle harekete geçerek 4 Temmuz 1980 saat 15'ten 6 Temmuz 1980 saat 11'e kadar sokağa çıkma yasağı ilan etmiştir. Bu yasağa uymayan kişiler hakkında soruşturma açılmış ve yetkililer gecikmeksizin çatışmaları sona erdirmek için gerekli her türlü tedbiri almıştır. Başvuranların yakınları bu olayların başlangıcında hayatını kaybetmiştir. Olayların sorumluları hakkında soruşturmalar yürütülmüştür.

Hükümet, Devlet'in Ali ve Veysel'in ölümünden sorumlu kişilerin kimliğini tespit ederek ve cezalandırarak yükümlülüklerini yerine getirdiğini savunmaktadır. Hükümet, Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin diğer sanıklar hakkında beraat kararı verdiğini ve son üç sanıkla ilgili olarak ise Çorum Cumhuriyet Savcılığı'nın zamanaşımı nedeniyle takipsizlik kararı verdiğini hatırlatmaktadır.

Hükümet, diğer başvuranların aksine, Ali Ekber Paçacı, Selman Paçacı ve Suade Paçacı'nın, Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi'nde açılan ceza davasına "müdahil" olmadıklarını ve başvuranların hiçbirinin Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan ceza davasına da "müdahil" olmadıklarını sözlerine eklemektedir. Buna rağmen, 18 Mayıs 2006 tarihinde Çorum Cumhuriyet Savcılığı, Sündüs Paçacı'nın ifadesini almıştır. Ayrıca, Hükümet, Sıkıyönetim Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı tarafından, Ali ile Veysel'in öldürülmesinin ardından, re'sen ön soruşturma başlatılması ve Sıkıyönetim Mahkemesi'nin, sözkonusu cinayetin sorumlularını mahkum etmesi nedeniyle mevcut davada ulusal makamlar tarafından yürütülen soruşturmanın AIHS'nin 2. maddesinin gerekliliklerine uygun olduğu görüşündedir. Bu bağlamda Hükümet, mevcut davada, cezai başvuru yolunun etkili bir başvuru yolu olduğu değerlendirmesinde bulunmaktadır.

Başvuranlar, yakınlarının öldürülmesi hakkında yürütülen soruşturmanın, sözkonusu kişilerin ölüm koşullarının aydınlatılmasında yetersiz kaldığını iddia etmektedirler. Her şeyden önce, başvuranlara göre, yakalanan grup üyeleri, Hamdullah Uyar'ın polislik görevi silahını çalmış ve yakınlarını öldürmüşlerdir ancak sözkonusu silah bulunamamış ve silah üzerinde hiçbir bilirkşi incelemesi yapılamamıştır. Bilahare başvuranlar, sözkonusu polis memurunun ve ailesinin ifadelerine başvurulmamasından ve cinayetin failleri oldukları varsayılan kişilerden bir kısmının yakalanmamasından şikayetçi olmaktadır. Son olarak başvuranlar, yakınlarını öldüren üç kişi hakkında açılan kamu davalarının zamanaşımı nedeniyle kapanmasından şikayetçidir.

AİHM, öncelikle, AİHS'nin 2. maddesi ile öngörülen yaşam hakkının korunması yükümlülüğünün, 1. madde uyarınca "kendi yetki alanı içinde bulunan herkese AİHS'nin (...) de belirtilen hak ve özgürlükleri tanı[ması]" şeklinde Devlete düşen genel görevle birlikte, zor kullanmaya başvurmanın bir kimsenin ölümüne yol açması halinde etkin bir soruşturma yürütülmesi yükümlülüğünü hatırlatmaktadır. Esasen böyle bir soruşturmayla, yaşam hakkını koruyan ulusal yasaların uygulanması ve Devlet görevlilerinin veya organlarının yer aldığı davalarda, sözkonusu kişilerin, sorumlulukları altında meydana gelen ölümlerin açığa kavuşmasına yardımcı olmalarının sağlanması sözkonusudur. Sözkonusu amaçlara ulaşmayı sağlayan soruşturmanın yönetimi ise koşullara göre değişebilir. Her halükarda, soruşturmanın yöntemi ne olursa olsun davadan haberdar oldukları andan itibaren yetkililerin re'sen harekete geçmeleri gerekmektedir. Maktulün yakınlarının resen şikayette bulunmaları için inisiyatifi ele almalarını beklememeli veyahut soruşturma sürecindeki sorumluluğu üstlenilmelidir (bkz. *Slimani-Fransa no: 57671/00*, ve *McKerr-Birleşik Krallık no: 28883/95*). Benzer bir soruşturma Devletin güvenlik güçlerinin veya üçüncü şahısların başvurdukları güç sonucu insan hayatına mal olan her türlü vakada gerektiği şekliyle yürütülmelidir (bkz. *Wolf-Sorg-Türkiye no: 6458/03*, 8 Haziran 2010).

AİHM, Devletin, ölümle sonuçlanan olayın faillerinin tespit edilmesi ve gerekli müeyyidelerin uygulanması amacıyla «resen ve etkili» bir soruşturma yürütme yükümlülüğünün bulunduğunu anımsatır. Usul bakımından yerine getirilmesi gereken yükümlülükler mevcut başvurudaki gibi ulusal mahkemeler nezdinde bir dizi dava açıldığı durumlarda, ön soruşturma aşamasının ötesine geçmekte; dava sürecinin bütününe, buna hüküm aşaması da dahil yargılamanın hakkaniyete uygunluğunu beraberinde getirmektedir (sözü edilen *Teren Aksakal-Türkiye*).

AİHM ayrıca, iç hukuktaki mahkemelerin kişilerin yaşam haklarına ve/veya fiziksel ve ruhsal bütünlüklerine karşı yapılan her türlü fiili neredeyse cezasız bırakacak şekilde hareket etmemeleri gerektiğini bir kez daha vurgulamaktadır. Bu kamuoyunun güvenini kazanmak ve meydana geliş şekli ne şekilde olursa olsun Devletin yasaya aykırı her türlü şiddet eylemine tolerans tanınmadığını göstermek bakımından önem arz etmektedir (sözü edilen *Tuna-Türkiye*).

Bu başvuruda AİHM, 18 Ocak 1986 tarihinde hazırlanan iddianame ile Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan adlı kişi hakkında açılan ceza davasının adı geçenlerin Ali ve Veysel adlı şahısların öldürülmesi olayına karışıklarını gösterir ciddi kanıt unsurlarını içerdiğini anımsatır. 2004 Aralık ayında Çorum Ağır Ceza Mahkemesi sözü edilen kişiler hakkında açılan ceza davasının ayrılmasına karar vermiştir. Bunun yanı sıra yargı süreci sanıkların kimlik bilgilerinin tam olarak tamamlanamadığı gerekçesiyle sekteye uğramış ve daha sonra

Ceza muhakemesi kanunu hükümleri uyarınca açılan kamu davasıyla olaylar zaman aşımına uğrayarak dava kapanmıştır.

Yukarıda tarafların sunmuş oldukları mezkur bilgiler ışığında AİHM, Ali ve Veysel'in öldürülmesi olayına karışan üç fail hakkında açılan ceza davasının sonucunu tatminkar bulmamıştır. Zira yargılanan iki kişinin ad-soyadı ve kimlik bilgileri tam olarak tespit edildiği halde son kişinin yalnızca adı öğrenilebilmiştir. AİHM ön soruşturmayı yürüten yetkililer kadar bu üç kişiyi yargılayan Ağır Ceza Mahkemesi'nin de kimlik tespitlerinin yapılabilmesi için gerekli önlemleri almadıklarını not etmektedir. Ayrıca, AİHM, aynı cinayet kapsamında arananlardan olan Mehmet Polat'ın, 26 Eylül 1985 tarihindeki ifadesinde, sözkonusu üç kişi ile aynı mahallede oturduklarını dile getirdiğini belirtmektedir. Emniyet Müdürlüğü'nün Mustafa Çatal'ın adresini açıkça tespit ettiği doğru olsa bile taraflarca verilen bilgilerden, sözkonusu şüphelilerin kimliğinin belirlenmesinden yükümlü Cumhuriyet Savcılığı'nın, ilgili kişinin ifadesini almak veya komşularının ifadelerini alarak ilgili kişinin kimliğini belirlemek için verilen adreslere kimseyi göndermediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bilahare dosyaya eklenen unsurlardan Bekir Özdemir'in adaşları olduğu anlaşılmaktadır. Zira AİHM, Ağır Ceza Mahkemesi'nin, hangi Bekir Özdemir'in sözkonusu cinayetin faili olduğunu belirlemek için kendisine sunulan unsurların olgusal incelemesini yapmadan araştırmayı bıraktığını gözlemlemektedir. Nitekim bir Bekir Özdemir, 7 Ağustos 1997 tarihinde, eski Yugoslavya yolunda geçirdiği bir trafik kazasında hayatını kaybetmiştir. Ancak, Ağır Ceza Mahkemesi'nin, sözkonusu kişinin ölümünü doğrulamak için istediği nüfus kaydı örneğine ilişkin talepleri cevapsız kalmıştır. Bilahare, olayların meydana geldiği dönemde artık askerde bulunmayan başka bir Bekir Özdemir'in ise ifadesinin alınmadığı anlaşılmaktadır. Son olarak, Ağır Ceza Mahkemesi, hüküm kısmının usulüne ilişkin kararını açıklarken başka bir Bekir Özdemir'in Suudi Arabistan'da göçmen işçi olarak bulunduğunu beyan etmiştir. Ancak AİHM, sözkonusu tespitin, Bekir Özdemir'in 27 Kasım 1995 tarihinden beri Çorum'da ikamet ettiği ve yurtdışına çıkmadığına dair Emniyet Müdürlüğü tarafından aktarılan bilgilerle çelişmekte olduğunu belirtmektedir.

Son olarak, AİHM, ne ön soruşturmada sorumlu Cumhuriyet Savcısı'nın ne de Ağır Ceza Mahkemesi'nin, Ali ve Veysel'in öldürülmesi nedeniyle Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından mahkum edilen sanıkların ifadeleri ile Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan olarak adlandırılan kişiye atılı olaylar arasında bir bağlantı kurmanın fayda sağlayabileceğine kanaat getirdiğini gözlemlemektedir. Davanın her durumunda, Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından cinayetten mahkum edilen kişilerin ifadelerinin alınması, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan adlı kişinin, cinayete iştirak edip etmedikleri hususunda bilgi verme veya sözkonusu hususun doğrulanmasına imkan sağlayabilirdi. Bu bağlamda AİHM, Ağır Ceza Mahkemesi'nin bilahare ceza davasının kararını açıklamak için Mustafa Çatal ve Bekir Özdemir hakkında çıkarılan yakalama müzekkeresinin kaldırılması yolunu seçtiğini gözlemlemektedir.

AİHM, ulusal yetkili mercilerin bu kişilerin yargılanması, bilhassa da kimlik bilgilerinin tespitinde gerekli önlemleri almadıkları kanısına varmaktadır. Yetkili adli mercilerden kaynaklı bu gecikme ve ertelemeler sonuç itibarıyla soruşturmanın etkililiğini azaltarak hüküm sürecine gölge düşürmüştür. Bu bağlamda AİHM, bu üç kişi hakkında 18 Ocak 1986 tarihinde açılan davanın yaklaşık yirmi yıldan fazla geçen bir sürenin ardından olayların zamanaşımına uğraması nedeniyle 25 Eylül 2006 tarihinde Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi'nde davanın düştüğünün altını çizmektedir.

Bu gerekçeler AİHM için AİHS'nin 2. maddesinin usul bakımından ihlal edildiği sonucuna varması için yeterli bulunmaktadır.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranların avukatları hiçbir adli tatmin talebinde bulunmamıştır. AİHM bu nedenle bu başlık altında herhangi bir meblağ ödenmesini gerekli görmemektedir (*bkz. mutatis mutandis, Andrea Corsi-İtalya (düzeltme kararı) no: 42210/98, 2 Ekim 2003 ve Amaç ve Okkan-Türkiye no: 54179/00 ve 54176/00, 20 Kasım 2007*).

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM

1. *Oybirliđiyle, Mustafa Çatal, Bekir Özdemir ve İlhan adlı kişi hakkında yürütölen ceza davası ile ilgili olarak AİHS'nin 2. maddesinin usul bakımından ihlal edildiği şikayetinin kabuledilebilir, bunun dışında kalanların kabuledilemez olduğuına;*

2. *Bire karşı altı oyla, AİHS'nin 2. maddesinin usul bakımından ihlal edildiğine;*

KARAR VERMİşTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 8 Kasım 2011 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Mevcut karar ekinde AİHS'nin 45/2 ve İçtüzüğü'nün 74/2 maddesi uyarınca Yargıç A. Sajo'nun ayrı oy görüşü yer almaktadır.

EK

1. Sündüs PAÇACI, 1928 doğumlu, Ali'nin eşi ve Veysel'in annesi
2. Nesimi PAÇACI, 1959 doğumlu, Ali'nin oğlu ve Veysel'in erkek kardeşi
3. Bektaş PAÇACI, 1961 doğumlu, Ali'nin oğlu ve Veysel'in erkek kardeşi
4. Ali Ekber PAÇACI, 24 Ocak 1967 doğumlu, Ali'nin oğlu ve Veysel'in erkek kardeşi
5. Selman PAÇACI, 23 Ekim 1971 doğumlu, Ali'nin kızı ve Veysel'in kız kardeşi
6. Şenel PAÇACI, 1957 doğumlu, Ali'nin kızı ve Veysel'in kız kardeşi
7. Cemalettin PAÇACI, 10 Ocak 1975 doğumlu, Ali'nin oğlu ve Veysel'in erkek kardeşi
8. Suade KAYA, PAÇACI, 1979 doğumlu, Ali'nin kızı ve Veysel'in kızkardeşi